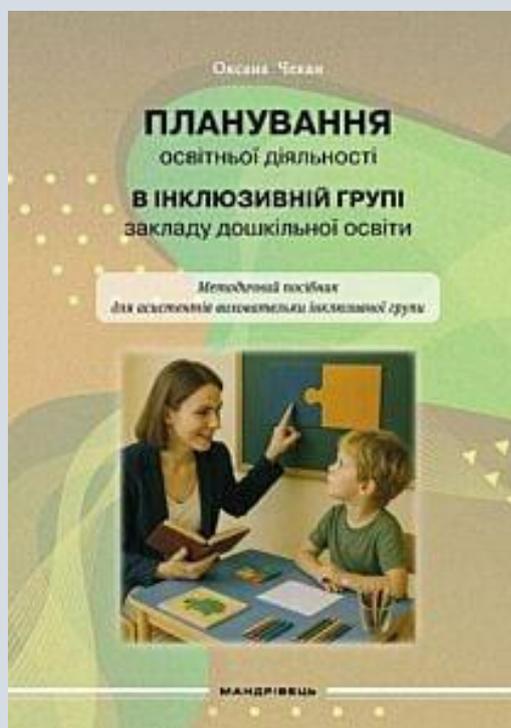
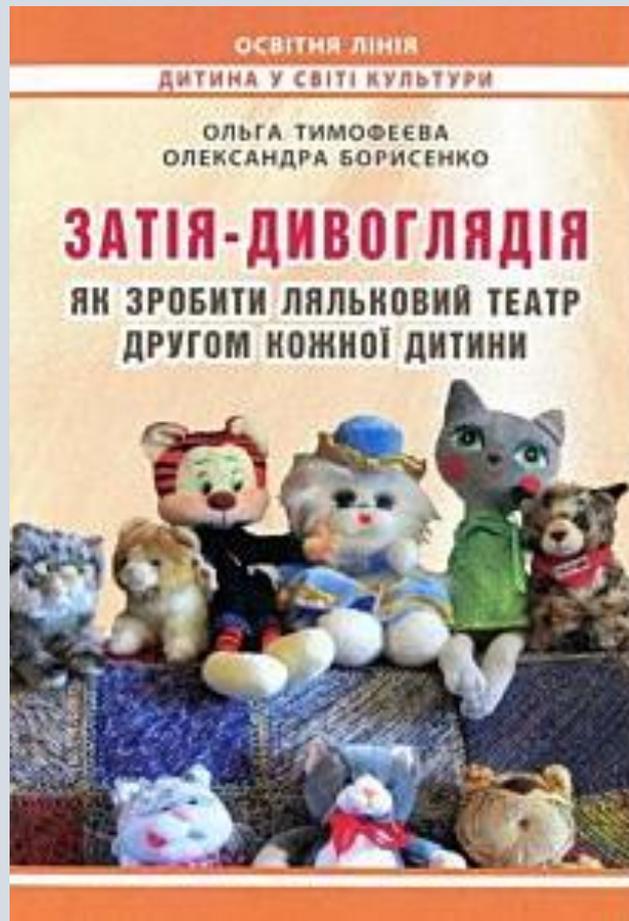

Огляд рекомендованих книг для педагогів закладів дошкільної освіти

Чекан О. Планування освітньої діяльності в інклюзивній групі закладу дошкільної освіти: методичний посібник для асистентів виховательки інклюзивної групи/ О. Чекан. – Тернопіль: Мандрівець, 2025.

Навчальне видання підготовлено з метою надання практичної допомоги асистентам виховательки в плануванні й організації освітнього процесу в умовах інклюзивної групи закладу дошкільної освіти. У методичних рекомендаціях детально розкрито особливості побудови освітньої діяльності в інклюзивній групі закладу дошкільної освіти з урахуванням індивідуальних потреб і можливостей кожної дитини з особливими освітніми потребами. Подано структуровану схему планування з урахуванням різних аспектів розвитку дитини, таких як емоційний стан, сенсорні реакції, соціальна взаємодія, саморегуляція, навички самообслуговування, використання альтернативних засобів комунікації. Розроблені матеріали сприятимуть підвищенню ефективності освітнього процесу в інклюзивних групах, забезпеченню комфортних умов для всебічного розвитку дітей з особливими освітніми потребами та впровадженню сучасних підходів до освітнього процесу в закладі дошкільної освіти.

Борисенко О. Затія-дивоглядія. Як зробити ляльковий театр другом кожної дитини: посібник /О. Борисенко, О. Тимофеева. – Тернопіль: Мандрівець, 2014.

Посібник містить витяги з нормативно-правових документів, методичні рекомендації Міністерства освіти і науки України, поради та консультації науковців і фахівців-практиків, взірці орієнтовної документації щодо організації театралізованої діяльності, зразки занять для різних вікових груп, поради щодо організації домашнього лялькового театру, ілюстративний матеріал, а також перелік літературних джерел. Для вихователів дошкільних навчальних закладів, педагогів, психологів, логопедів, студентів педагогічних навчальних закладів, батьків.

Малишенко Н. Як навчити дитину читати Н. Малишенко. – К.: Вільний вітер, 2023.

Видання «Як навчити дитину читати» створено для батьків, у яких є діти дошкільного віку. До книги ввійшли рекомендації з якого віку навчати дитину читанню, які навички і вміння розвивати, щоб полегшити навчання, які методи навчання використовувати у різні вікові періоди. Автор детально пояснює, як крок за кроком, від простого до складного, пройти з дитиною всі етапи освоєння літер і читання загалом. Для цього на сторінках книги, окрім теорії, подаються наочні схеми і таблиці. Це видання допоможе батькам у правильній формі навчити дитину читати, не заплутуючи її і не створюючи дисонанс між шкільним і домашнім навчанням.

Автор дає відповіді на найпоширеніші запитання батьків щодо дитячого читання. Відповіді на питання допоможуть розібратись у цій темі і зробити процес навчання легким, цікавим та ефективним.

Руденко А. Ігри і казки, які лікують: У 2 кн. / А. Руденко. – Харків: основа, 2025. – Кн. 1-2.

Діти дорослішають і разом із віком змінюється їхні поведінка, звички та особисті якості. Книжка «Ігри і казки, які лікують. Книга 1» допоможе лагідно скорегувати дитячу поведінку.

У книзі ви знайдете детальний опис розповсюджених моделей поведінки, які зустрічаються у дітей від 4 років до підліткового віку: звичка брехати, песимізм, невміння доводити справу до кінця, нелюбов до книжок та інші.

До кожної розглянутої моделі поведінки додано:

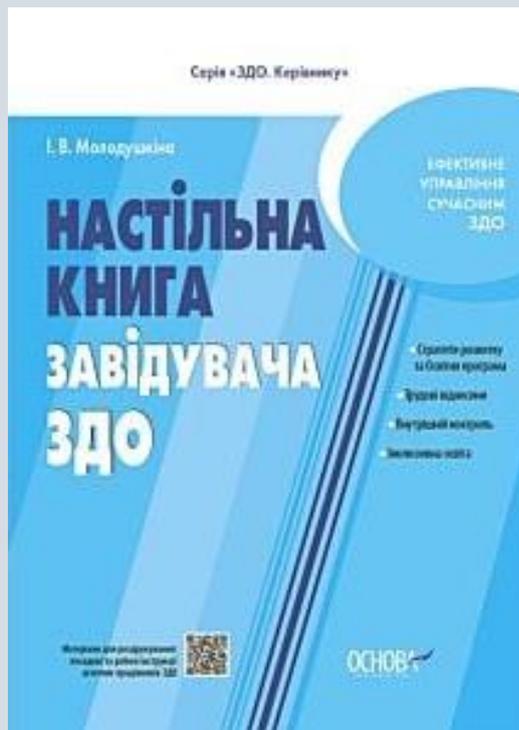
Висновок психолога з поясненнями, чим зумовлена така поведінка у дитини.

Питання для самоаналізу для батьків, що допоможуть поглянути на ситуацію під іншим кутом.

Казки, ігри, психотерапевтичні прийоми та технології, які допоможуть скорегувати поведінку дітей.

«Ігри і казки, які лікують. Кн. 1-2» — багаторічний бестселер серед тисяч турботливих батьків!

Авторка — Аліна Руденко, мама і дитяча й сімейна психологиня із багаторічним досвідом роботи, письменниця. Понад 20 років працює з дітьми, підлітками та батьками. «Здорова дитина.

Молодушкіна І. Настільна книга завідувача ЗДО / І. Молодушкіна. – Харків: Основа, 2024.

Видання містить актуальні матеріали, які допоможуть керівникам закладів дошкільної освіти визначити стратегію управління, забезпечити умови розвитку педагогічної системи, більш ефективно управляти матеріальними та людськими ресурсами.

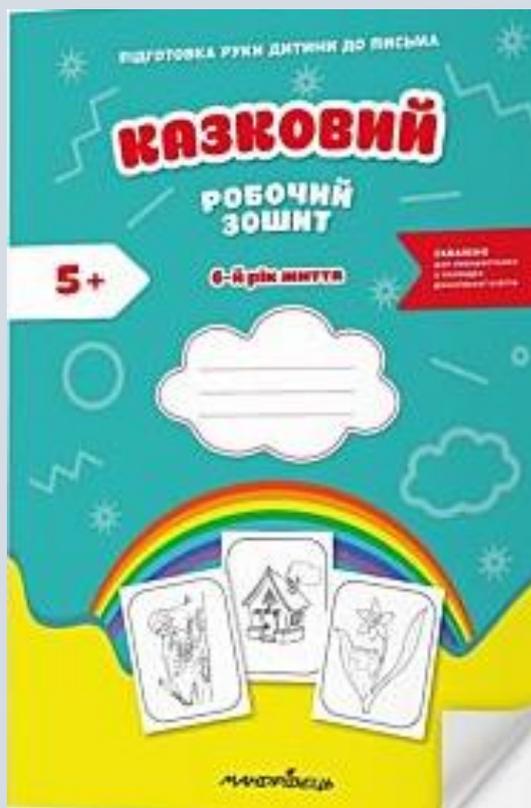
У посібнику подано зразки:

- освітньої програми;
- стратегії розвитку;
- інструкції з діловодства;
- посадових та робочих інструкції всіх категорій працівників;
- різноманітний бланковий матеріал тощо.

Запропонована система внутрішнього контролю допоможе організувати практичне втілення принципу спільної роботи багатoproфільної команди ЗДО.

Путівником для реалізації кадрової політики в дошкільних закладах різного типу стануть зразки документів з питань інклюзивної освіти та психолого-педагогічного супроводу.

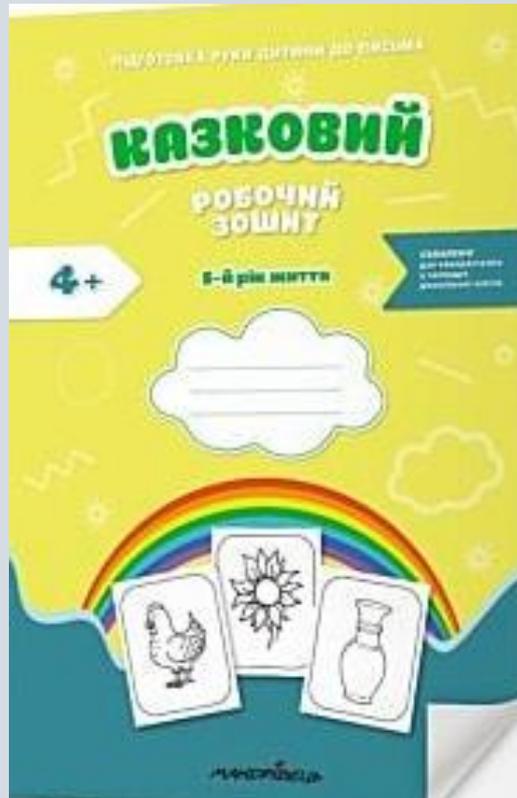
Купуйте посібник, що допоможе спростити процес керування закладом дошкільної освіти!

Калуська Л. Казковий робочий зошит 6-й рік життя. Підготовка руки дитини до письма за змістом казок / Л. Калуська, О. Чекан. – Тернопіль: Мандрівець, 2024.

Посібник “Казковий зошит” спрямований на підготовку руки дитини до письма, а саме: розвиток дрібної моторики рук, окоміру, уваги, навчання малюванню крапок, прямих, горизонтальних, вертикальних, замкнених ліній тощо.

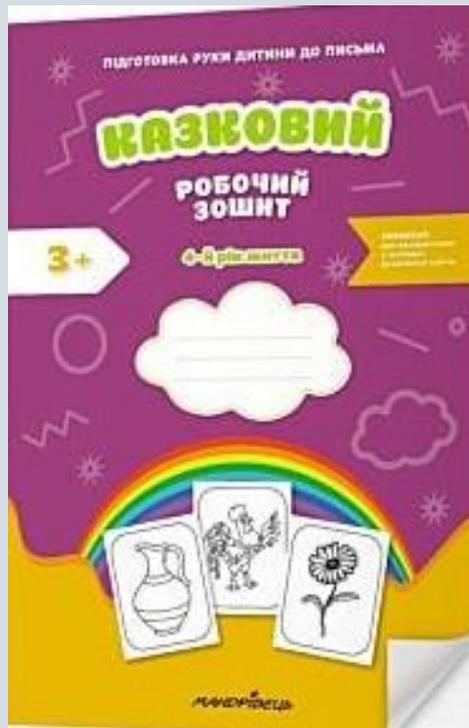
Матеріали, вміщені у зошиті, базуються на казках і призначені для роботи з дошкільниками шостого року життя як у закладі дошкільної освіти, так і вдома.

Калуська Л. Казковий робочий зошит 5-й рік життя. Підготовка руки дитини до письма за змістом казок / Л. Калуська, О. Чекан. – Тернопіль: Мандрівець, 2024.

Посібник “Казковий зошит” спрямований на підготовку руки дитини до письма, а саме: розвиток дрібної моторики рук, окоміру, уваги, навчання малюванню крапок, прямих, горизонтальних, вертикальних, замкнених ліній тощо.

Матеріали, вміщені у зошиті, базуються на казках і призначені для роботи з дошкільниками четвертого року життя як у закладі дошкільної освіти, так і вдома.

Калуська Л. Казковий робочий зошит 4-й рік життя. Підготовка руки дитини до письма за змістом казок Л. Калуська, О. Чекан. – Тернопіль: Мандрівець, 2024.

Посібник “Казковий зошит” спрямований на підготовку руки дитини до письма, а саме: розвиток дрібної моторики рук, окоміру, уваги, навчання малюванню крапок, прямих, горизонтальних, вертикальних, замкнених ліній тощо.

Матеріали, вміщені у зошиті, базуються на казках і призначені для роботи з дошкільниками четвертого року життя як у закладі дошкільної освіти, так і вдома.

Білан О. Планування освітньо-виховної роботи з дітьми середнього дошк. віку за програмою «Українське дошкільля» / О. Білан. – Тернопіль: Мандрівець, 2022.

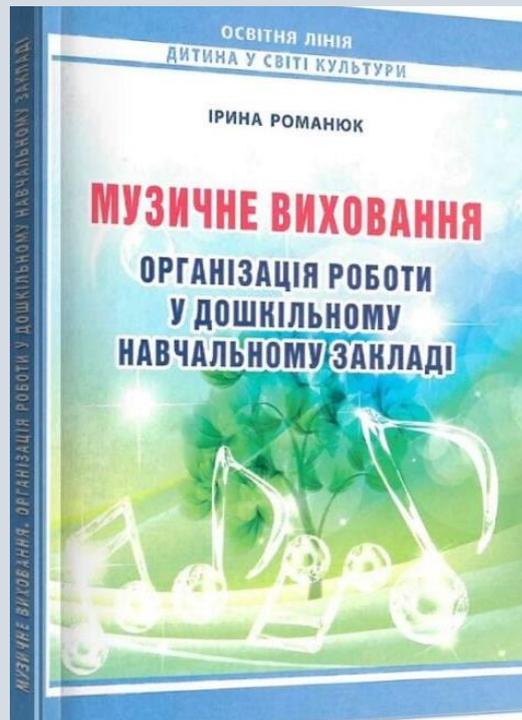
Пропоноване планування освітньої роботи з дітьми молодшого дошкільного віку укладено відповідно до вимог Базового компонента дошкільньої освіти, за блочно-тематичним принципом, включаючи освітні напрями.

Для вихователів, вихователів-методистів, керівників закладів дошкільньої освіти, альтернативних навчальних закладів здобуття дошкільньої освіти, студентів дошкільного відділення педагогічних коледжів та педагогічних університетів.

Трофімченко І. Музично-казкові намистинки. Оздоровчо-освітня робота з дітьми 4-го року життя / І. Трофімченко, І. Малашевська, Н. Сімон. – Тернопіль: Мандрівець, 2019.

Посібник створено для використання в освітньому процесі сучасних закладів дошкільної і позашкільної освіти та містить програму і методичні рекомендації оздоровчо-освітньої роботи з дітьми 4-го року життя. Рекомендовано педагогам для реалізації варіативної складової Базового компонента дошкільної освіти (гурткова робота) або як корекційна діяльність музичних керівників із дітьми, які потребують особливої уваги. Освітній зміст методичного посібника розроблено відповідно до вимог Базового компонента дошкільної освіти. Оздоровчий зміст посібника створено для гармонізації емоційно-психофізіологічних станів дітей молодшого дошкільного віку (для усунення страхів, проблем поведінки, профілактики і запобігання неврозам тощо) на підставі сучасних наукових досліджень і досягнень. Для музичних керівників, практичних психологів, учителів-логопедів, учителів-дефектологів, вихователів закладів дошкільної освіти для використання в роботі з дітьми молодшого дошкільного віку.

Романюк І. Музичне виховання. Організація роботи у дошкільному навчальному закладі / І. Романюк. – Тернопіль: Мандрівець, 2014.

У посібнику розкрито функції завідувача, вихователя-методиста, музичного керівника та вихователя з питань організації музичного виховання у дошкільному навчальному закладі; надано рекомендації щодо створення предметно-просторового розвивального музичного середовища для оптимального музичного розвитку дітей, ведення організаційно-розпорядчої документації, планування музичної діяльності; окреслено структуру та завдання музичних занять; висвітлено питання організації діагностики професійної компетентності музичного керівника та вивчення особливостей музичного розвитку дітей дошкільного віку. Для фахівців у галузі теорії і методики дошкільної освіти, завідувачів, вихователів-методистів, музичних керівників, вихователів дошкільних навчальних закладів, студентів, які навчаються за спеціальністю “Дошкільне виховання”.

Державний стандарт дошкільної освіти: особливості впровадження: навчально-методичний посібник. – Харків: Ранок, 2023. -- 240 с.

У посібнику подано перспективний та розгорнутий календарний план організації освітньо-виховного процесу з дітьми старшої групи ДОЗ. Видання можна використовувати як робочий календарний план, журнал ведення щоденної роботи з вихованцями.

Ватаманюк Г. Робота з дитячою книгою в закладі дошкільної освіти. Теорія та практика / Г. Ватаманюк. – К.: КНТ, 2023.

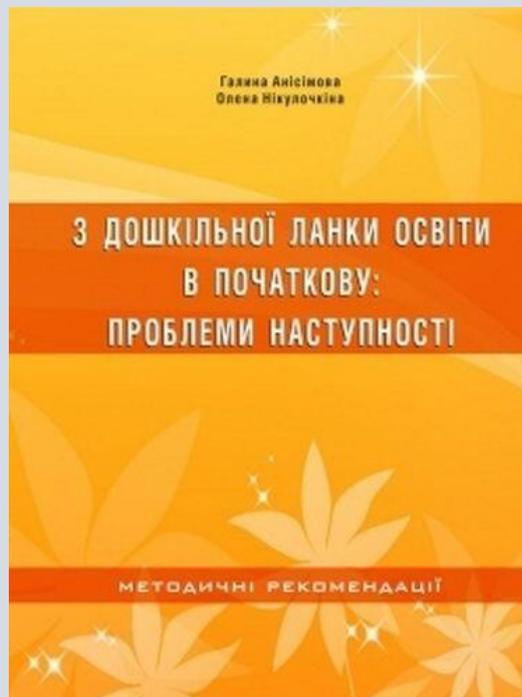
У посібнику висвітлено теоретичні та організаційно-методичні аспекти роботи з дитячою книгою в закладі дошкільної освіти. Розкрито роль дитячої книги у формуванні особистості дошкільника, описано типологію дитячих книг та їх елементи; виявлено й обґрунтовано психолого-педагогічні умови та методико-технологічний інструментарій роботи з дитячою книгою, описано методику роботи з літературними жанрами на різних етапах дошкільного дитинства. Подано схему аналізу дитячої книги, контрольні і практичні завдання, дидактичні та довідкові матеріали, конспекти окремих форм роботи з дітьми, батьками, вихователями в закладі дошкільної освіти.

Посібник адресований методистам, вихователям закладів дошкільної освіти, студентам і викладачам педагогічних коледжів й університетів, інститутів післядипломної освіти, батькам.

Наумчук Т. Інклюзивне навчання в закладі дошкільної освіти: методичний інструментарій для педагогів ЗДО / Т. Наумчук, С. Клім. – К.: Літера, 2024. -- 160 с.

Навчально-методичний посібник висвітлює основні тенденції щодо забезпечення інклюзивного навчання дітей з особливими освітніми потребами в закладі дошкільної освіти; сучасні підходи до реалізації психолого-педагогічного супроводу та корекційно-розвиткового компоненту; особливості співпраці з батьками як членами команди; практичний педагогічний досвід навчально-методичного забезпечення. Для вихователів, які працюють з дітьми дошкільного віку, та усіх учасників освітнього процесу ЗДО, слухачів курсів підвищення кваліфікації, для студентів, які навчаються за спеціальністю 012 «Дошкільна освіта».

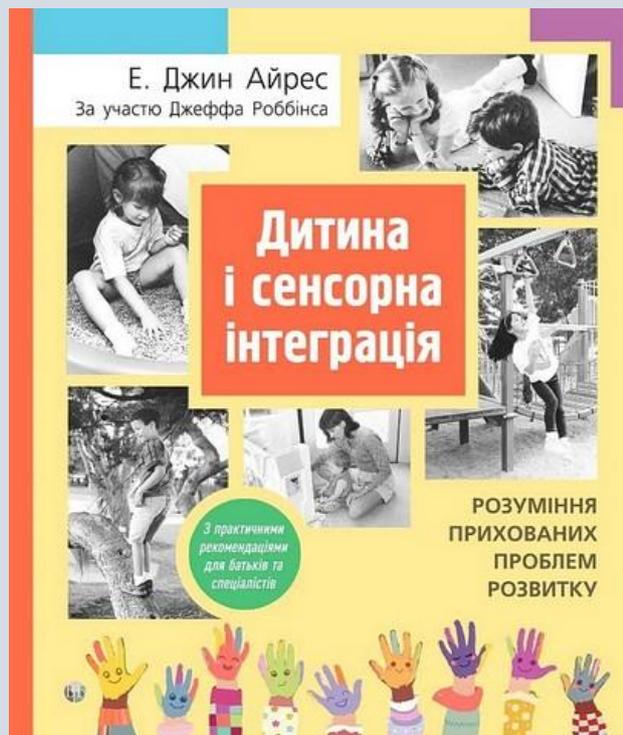
Анісімова Г. З дошкільної ланки освіти в початкову: проблеми наступності: методичні рекомендації /Г. Анісімова, О. Нікулочкіна. – Тернопіль: Мандрівець, 2014. – 76 с.

У посібнику позначені науково-методичні основи і особливості реалізації безперервності освітнього процесу. Розкрито сутність понять: безперервність, перспективність, наступність, готовність. Особливу увагу приділено забезпеченню наступності і перспективності в роботі фахівців дошкільної та початкової ланок освіти в навчанні грамоті та математичного розвитку дітей шостого-сьомого років життя.

Загородня Л.П. Педагогічна майстерність вихователя дошкільного закладу: навчальний посібник Л. /Л. П. Загородня, С.А. Титаренко. -- К.: Університетська книга, 2020. – 319 с.

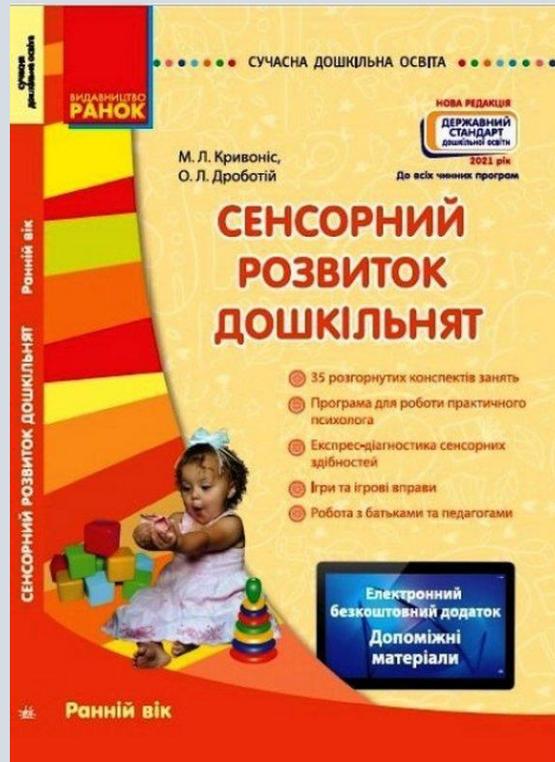
Посібник побудований на засадах загальнодидактичних принципів, зокрема комплексності і наступності у використанні матеріалу психології, дошкільної педагогіки, фахових методик дошкільного виховання. Зміст посібника складають дві основні частини теоретична і практична, глосарій, тести до курсу «Основи педагогічної майстерності», список літературних джерел, додатки. Теоретична частина містить шість розділів, кожен із яких складається із двох тем, що завершуються переліком базових понять, завдань і запитань для самоперевірки. Розділи розкривають особливості і специфічні риси діяльності вихователя дошкільного закладу, вимоги до його особистості, професійної компетентності, професійні функції, зміст педагогічної майстерності, її складові, знайомлять з компонентами педагогічної техніки вихователя, спільними й відмінними рисами професійної діяльності актора і педагога, особливостями професійного спілкування і риторичною культурою, висвітлюють питання методики педагогічного впливу на вихованців та етичні аспекти діяльності вихователя, презентують інтерактивні технології у фаховій діяльності вихователя, розкривають особливості процесу професійного самовдосконалення.

Айрес Е. Дитина і сенсорна інтеграція / Е. Айрес, Роббінс А. – Видавництво Ростислава Бурлаки, 2024. – 266 с.—(Серія «Дитяча психологія»).

Розроблена і описана Енн Джин Айрес у книзі «Дитина і сенсорна інтеграція. Розуміння прихованих проблем розвитку» теорія сенсорної інтеграції, заснована на системному підході до функціонування мозку, допоможе зрозуміти зв'язок процесів обробки сенсорної інформації з поведінкою та навчанням дитини, і побачити, що шкільна неуспішність, труднощі з поведінкою та багато іншого — у більшості випадків не результат поганого виховання чи лінії дитини, а реальні проблеми, що вимагають пильної уваги та планомірних занять. Методам подолання такого роду проблем присвячена значна частина книги.

Призначена як різним спеціалістам (неврологам, психологам, педагогам, спеціалістам з фізичної та соціальної реабілітації, ерготерапевтам тощо), так і батькам, які зможуть по-новому поглянути на проблеми і труднощі своїх дітей і виробити стратегію їх підтримки, використовуючи рекомендації авторки.

Кривоніс М. Л. Сенсорний розвиток дошкільнят 3-4 роки+CD / М.Л. Кривоніс, О.Л. Дроботій. – Харків: Ранок, 2021. – 192 с. – (Серія «Сучасна дошкільня освіта»).

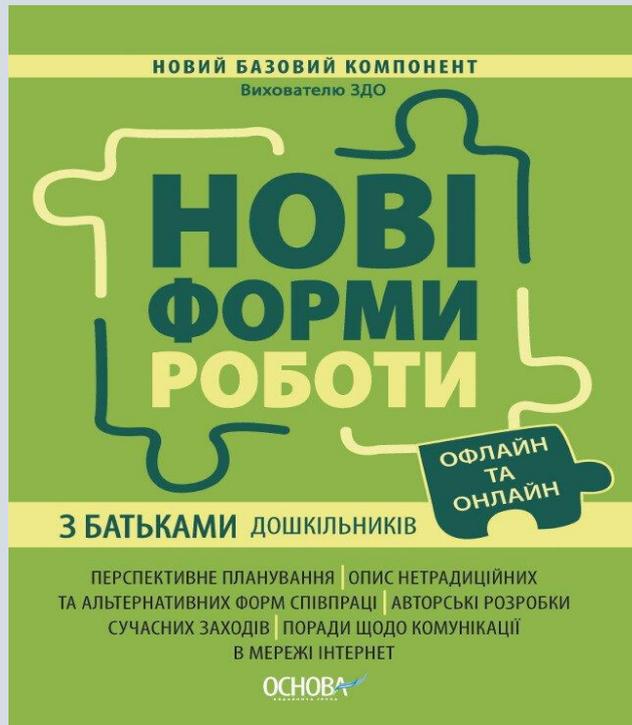
Посібник містить великі блоки теоретично-методичного й практичного матеріалу щодо планування й організації роботи із сенсорного виховання дітей 3-4-го років життя. Матеріали укладені на основі вимог Базової програми розвитку дитини дошкільного віку й спрямовані на полегшення планування й проведення роботи педагогів із сенсорного розвитку дітей дошкільного віку.

Окрім того, у посібниках подані інноваційні методи роботи з батьками й педагогами дошкільних закладів. Видання рекомендоване методистам, практичним психологам, музичним керівникам і вихователям дошкільних закладів, які працюють із дітьми дошкільного віку.

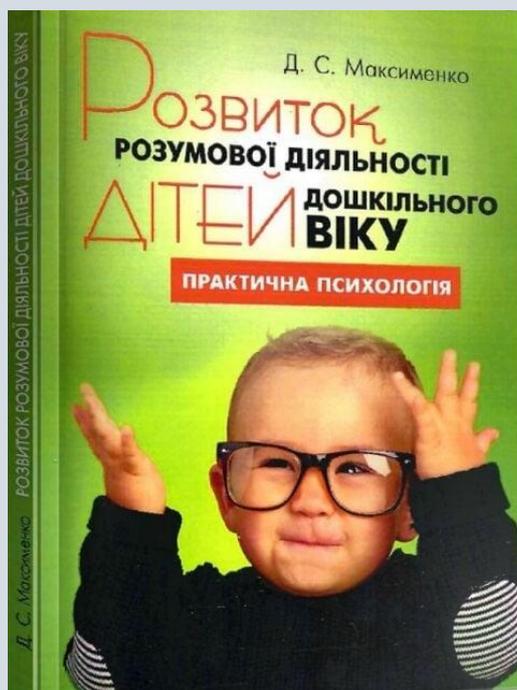
Гладченко І. Фізичне виховання та основи здоров'я: Методичні рекомендації / І. Гладченко. – Тернопіль: Мандрівець, 2015, -- 152 с. – (Програма розвитку дітей дошкільного віку з розумовою відсталістю).

У посібнику розкрито зміст та основні методичні підходи щодо фізкультурно-оздоровчого виховання дітей дошкільного віку з розумовою відсталістю. Для педагогів-дефектологів, вихователів, психологів, керівників спеціальних дошкільних навчальних закладів і центрів психолого-педагогічної реабілітації та корекції, соціально-реабілітаційних центрів та будинків дитини, методистів, викладачів і студентів педагогічних навчальних закладів, батьків, а також усіх, хто цікавиться проблемами навчання і виховання дітей з розумовою відсталістю.

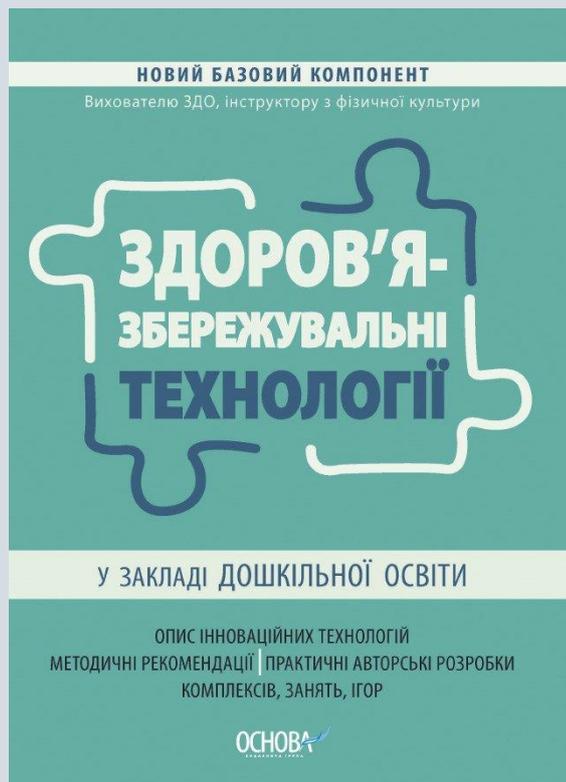
Нові форми роботи з батьками дошкільників: вихователю ЗДО. – Харків: Основа. -- 2022. –160 с.- (Новий базовий компонент).

Посібник містить корисні рекомендації та практичні матеріали щодо нових форм організації роботи з батьками дошкільників, дібрані відповідно до вимог Базового компонента дошкільної освіти (2021) та Методичних рекомендацій щодо його впровадження. Перспективне планування, опис нетрадиційних та альтернативних форм ефективної співпраці з батьками вихованців офлайн та онлайн (зокрема проєктів, творчих виставок, майстерень, воркшопів, флешмобів та ін.), апробованих авторами на практиці, розробки сучасних заходів та поради щодо особливостей комунікації в мережі Інтернет стануть у пригоді всім вихователям закладів дошкільної освіти.

Максименко Д. Розвиток розумової діяльності дітей дошкільного віку / Д. Максименко. – Центр учбової літератури. – 2021.

У посібнику розкриваються загальні питання організації розумової діяльності дітей дошкільного віку: розвиток розумових дій і розумових здібностей, особливості розвиваючого, проблемного навчання і його методів, значення і місце активних методів організації розумової діяльності в педагогічній роботі з дітьми, розкривається технологія використання активних засобів навчання — інтелектуальних ігор та пізнавальних казок. Книга рекомендується як для педагогів так і для батьків.

Здоров'язбережувальні технології у закладі дошкільної освіти. Опис інноваційних технологій. Методичні рекомендації. Практичні авторські розробки комплексів, занять, ігор. – Харків: основа, 2022. – 176 с.

Посібник акумулював найбільш удачі форми, методики та засоби фізичного розвитку дошкільників. Методичні знахідки, авторські розробки вихователів ЗДО зібрано у формі «методичних скриншотів» із такою структурою:

- Візитівка (містить загальні відомості про технологію, історію її виникнення).*
- Методичні рекомендації щодо впровадження у ЗДО (розкриває мету, завдання, особливості роботи з дошкільниками).*
- Апробовано на практиці (містить практичні авторські розробки комплексів гімнастик, конспектів занять, перебігу ігор, апробованих у практичній роботі з дошкільниками в умовах ЗДО).*

Виховуючи в дітей потребу щодня рухатися, виконувати фізичні вправи з ранніх років, можна закласти міцні основи доброго здоров'я!

Книга взаємозв'язку між учителем-логопедом і вихователем логопедичної групи. Середній дошкільний вік. – Тернопіль: Мандрівець, 2022. – 80 с.

Посібник “Книга взаємозв'язку між учителем-логопедом і вихователем логопедичної групи. Середній дошкільний вік” забезпечить ефективну організацію корекційно-розвиткової роботи з дітьми, які мають мовленнєві порушення.

Пропонований матеріал відповідає вимогам Базового компонента дошкільної освіти та інструкції з ділової документації вчителя-логопеда у закладах дошкільної освіти.

Посібник містить комплекси дидактичних ігор, які спрямовані на корекцію мовленнєвих порушень у дітей середнього дошкільного віку.

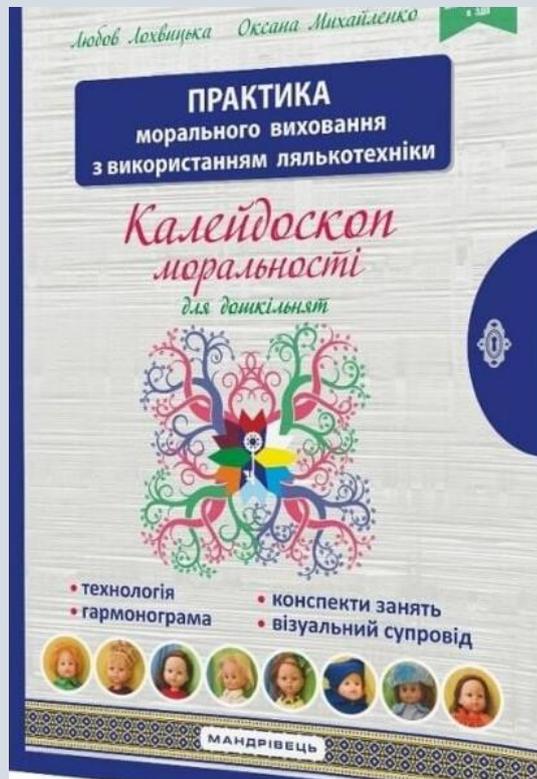
Для вчителів-логопедів, вихователів логопедичних груп, інклюзивних груп.

Болотова О. Комп'ютерна грамота для малят. Програма для дітей старшого дошкільного віку / О. Болотова, В. Вайнер, В. Семизорова. – Тернопіль: Мандрівець, 2023.

Програма з навчання дітей старшого дошкільного віку основ комп'ютерної грамоти сприятиме реалізації завдань освітньої лінії Комп'ютерна грамота варіативної складової Базового компонента дошкільної освіти.

Для педагогічних працівників закладів дошкільної освіти й альтернативних форм здобуття дошкільної освіти, батьків.

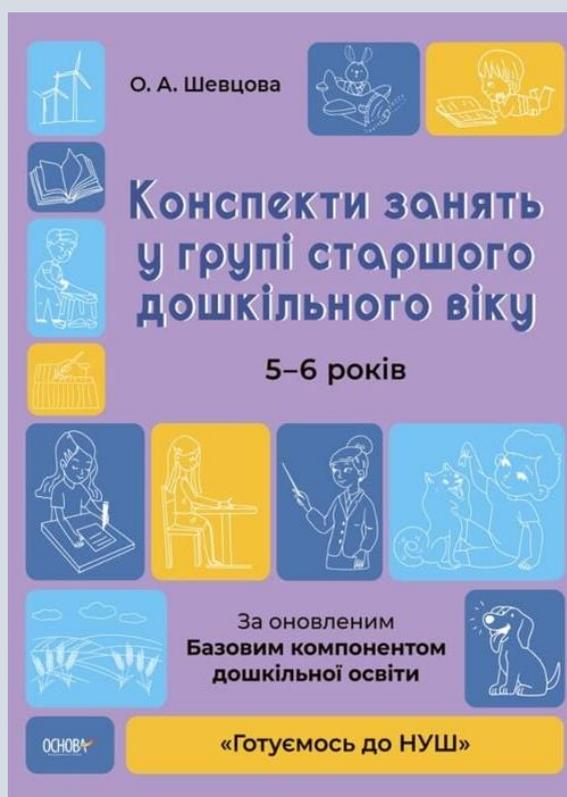
Лохвицька Л. Калейдоскоп моральності для дошкільнят: розвивально-виховний контент: навчально-методичний посібник / Л. Лохвицька, О. Михайленко. – Тернопіль: Мандрівець, 2020.

Навчально-методичний посібник із морального виховання дітей дошкільного віку “Калейдоскоп моральності для дошкільнят: розвивально-виховний контент” упорядковано відповідно до вимог Державного стандарту дошкільної освіти України та парціальної програми “Скарбниця моралі” (вид. 2-ге доопрац.) (лист ДНУ “Інститут модернізації змісту освіти” МОН України № 22.1/12-Г-1054 від 08.11.2019 р.).

У посібнику у практичній площині висвітлено питання морального ставлення особистості на етапі дошкільного дитинства: запропоновано різновиди конспектів моральної взаємодії з дітьми молодшого, середнього і старшого дошкільного віку з використанням ляльок- “моральних путівників”.

На допомогу педагогічним працівникам подано цілісну систему роботи з означеної теми у вигляді гармограм.

Для закладів дошкільної освіти й альтернативних форм здобуття дошкільної освіти.

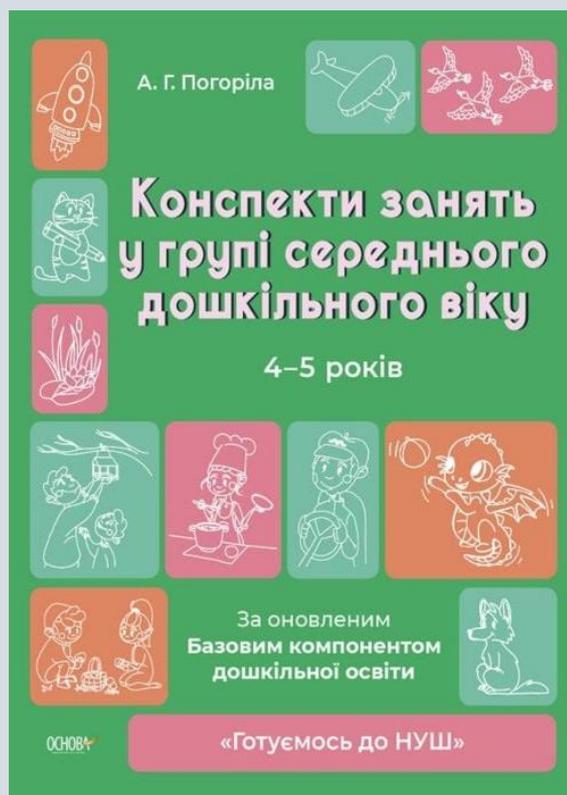

Шевцова О. Конспекти занять у групі старшого дошкільного віку. 5–6 років (Готуємось до НУШ) /О. Шевцова. – Харків: Основа, 2023.

Посібник містить орієнтовні конспекти занять з дітьми 6-го року життя, розроблені відповідно до змісту робочих зошитів «Математика», «Основи грамоти», «Природа», «Підготовка до письма» (ВГ «Основа»).

Головна мета видання: допомогти дорослим у доступній ігровій формі ознайомити дитину з основами математики, грамоти, світом природи та підготувати руку до письма.

Матеріали посібника стануть у пригоді вихователям, учителям, батькам як ефективний засіб формування ключових компетентностей оновленого Базового компонента та відповідних розділів чинних програм.

Погоріла І. Конспекти занять у групі середнього дошкільного віку. 4–5 років (Готуємось до НУШ) / І, Погоріла. – Харків: Основа, 2023.

Посібник містить орієнтовні конспекти занять з дітьми 5-го року життя, які розроблено відповідно до змісту робочих зошитів «Математика», «Мовлення», «Природа», «Навколишній світ» ВГ «Основа». Матеріали посібника стануть у пригоді вихователям, учителям, батькам як ефективний засіб із формування ключових компетентностей оновленого Базового компонента та відповідних розділів чинних програм. Пропоновані конспекти занять допоможуть:

- сформувати в дітей цілісну картину світу;
- активізувати пізнавальну активність;
- сприяти їхньому всебічному розвитку.

До посібника запропоновано робочі зошити для дітей із цікавими завданнями.

Рекомендовані книги можна придбати в книгарнях України та видавництвах.

Бібліотека ОІППО, січень 2026 р.